

کار با کاغذ

فصل ۴

کاغذ، یکی از مهم‌ترین موادی است که در زندگی ما انسان‌ها، استفاده‌های زیادی دارد. انسان‌ها در گذشته، برای نوشتن و انتقال معلومات خود به دیگران، از وسایلی مانند سنگ، استخوان، پوست و چرم حیوانات و برگ درختان، استفاده می‌کردند. اما، امروزه برای نوشتن و انتقال معلومات خود، از کاغذ استفاده می‌کنند.

اولین ملتی که در دنیا، موفق به ساخت کاغذ شدند، چینی‌ها بودند. چینی‌ها، از پوست درختان و مواد گوناگون، کاغذ را ساختند. بعدها، مسلمانان نیز فن کاغذسازی را از چینی‌ها یاد گرفتند. در حال حاضر، بزرگترین کارخانه ساخت و تولید کاغذ در کشورمان، در استان‌های گیلان و مازندران قرار دارند.

کاغذ، انواع مختلفی دارد که امروزه از آن‌ها استفاده‌های گوناگونی می‌شود؛ برای مثال: کاغذ چاپ و تصویر، کاغذ روزنامه، کاغذ کیسه و ساک و کاغذهای بسته‌بندی و ...

به تصاویر زیر نگاه کنید:

هر یک از وسایل، از چه ماده‌ای درست شده‌اند؟

همان طور که می‌بینید، برخی از وسایلی که ما روزانه از آن‌ها استفاده می‌کنیم، از کاغذ ساخته شده است. سال گذشته، با کاغذ و ویژگی‌های آن، آشنا شدید. امسال، می‌خواهیم، ساخت پاکت‌های کاغذی را به شما بیاموزیم. ساخت پاکت، می‌تواند علاوه بر کاربرد در زندگی روزمره، به عنوان یک شغل خانگی، در آینده مورد توجه قرار گیرد.

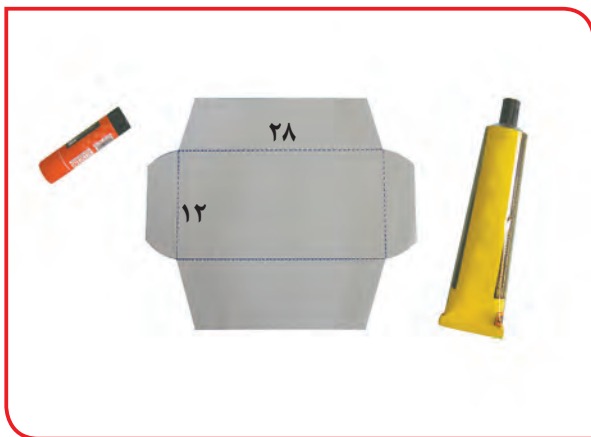
تهیه فهرستی از وسایل کاغذی

فعالیت ۱

- گروه‌های سه نفره، تشکیل داده و فعالیت‌های زیر را انجام دهید.
- هر گروه، فهرستی از وسایل کاغذی تهیه کند و درباره‌ی کاربرد هر یک از آن‌ها در زندگی توضیح دهد.
  - آیا در فهرست شما، نام پاکت کاغذی، نوشته شده است؟
  - آیا دوست دارید، با روش ساختن پاکت کاغذی، آشنا شوید؟

ساخت پاکت نامه

فعالیت ۲

وسایل و مواد مورد نیاز:

- الگوی آماده، با ابعاد کاغذ A4
- چسب مایع یا ماتیکی

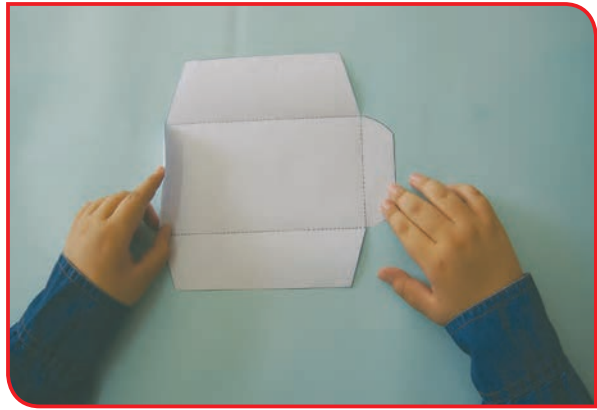
مراحل انجام کار:

- ۱- الگوی برش زده را روی میز قرار دهید.

۳- حالا لبه‌ی سمت راست را، از خط نقطه‌چین به طرف قسمت وسط، تا بزنید.

۲- لبه‌ی سمت چپ را، از خط نقطه‌چین، به طرف قسمت وسط، تا بزنید.

توجه لبه کاغذ تیز و برنده است؛ هنگام استفاده از آن، مراقب انگشتان خود باشید.

۵- تای پایین را باز کنید و روی قسمت‌های هاشور زده چسب بزنید.

۴- لبه‌ی پایین را هم، با دقت از خط نقطه‌چین تا بزنید.

توجه پس از پایان کار با چسب، در آن را محکم ببندید.

۷- لبه‌ی بالا را از خط نقطه‌چین، تا بزنید.

۶- دوباره لبه‌ی پایین را، روی لبه‌های سمت راست و چپ برگردانید و محکم با دست نگه دارید؛ تا خوب بچسبند.

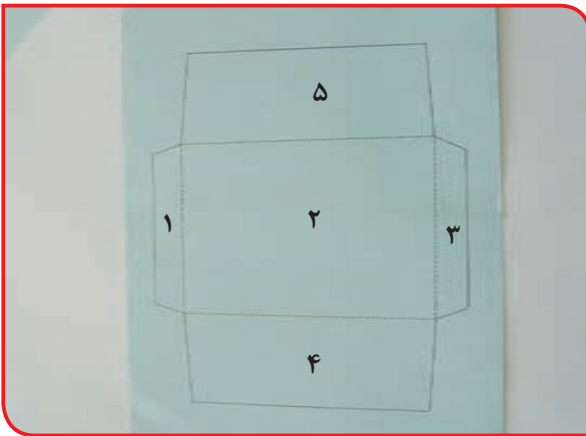
اکنون، پاکت نامه‌ی شما آماده است. آن را در اختیار مدیر مدرسه قرار دهید؛ تا از آن برای دعوت والدین شما، برای شرکت در جلسه‌های انجمن اولیا و مربیان و ... استفاده کند.

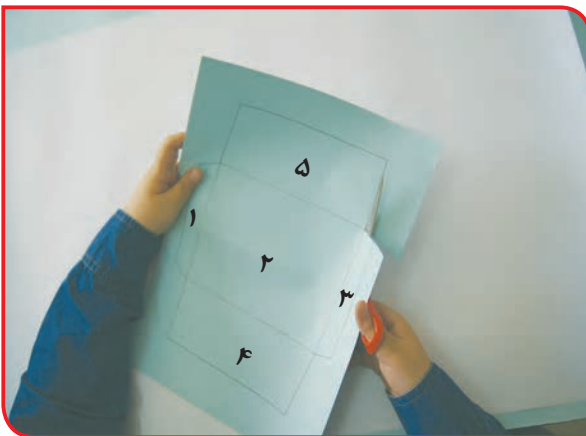
وسایل و مواد مورد نیاز:

- الگوی آماده از کاغذ ضخیم رنگی
- چسب مایع یا ماتیکی
- قیچی

مراحل انجام کار:

۱- الگوی آماده را روی میز قرار دهید.

۲- خطهای دور الگو را، با قیچی برش بزنید.

هنگام استفاده از قیچی، مراقب انگشتان خود باشید.

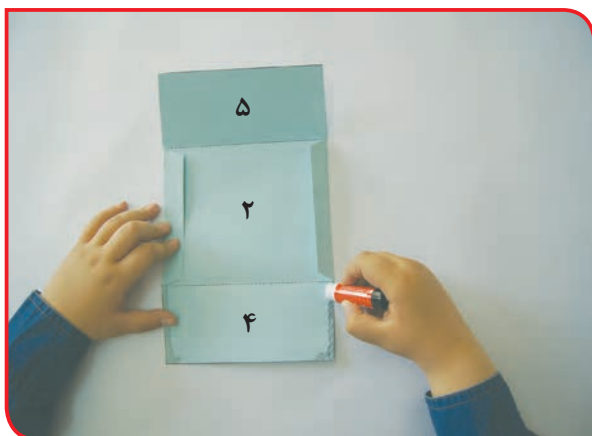
توجه

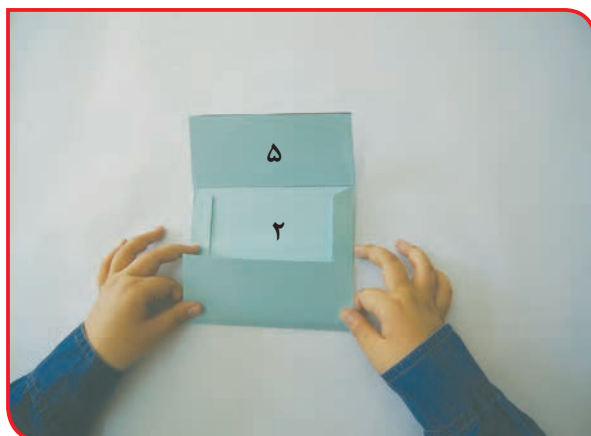
۲- قسمت ۱ را از نقطه چین، به طرف قسمت ۲ تا بزنید.

۳- قسمت ۳ را، از نقطه چین، به طرف قسمت ۲ تا بزنید.

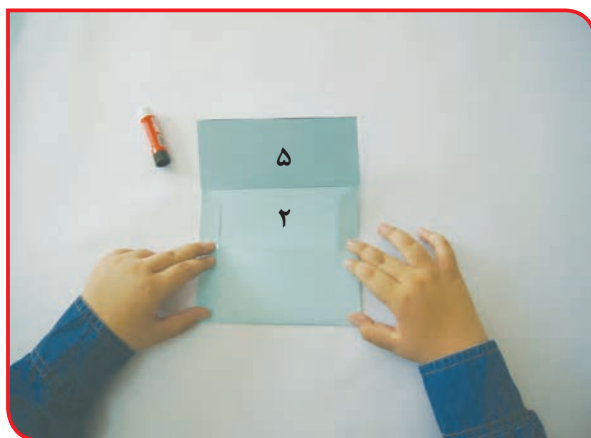
۴- تای قسمت ۴ را باز کنید و روی قسمت‌های هاشور زده، چسب بزنید.

۵- قسمت ۴ را، از نقطه چین، بر روی قسمت‌های ۱ و ۳ تا بزنید.

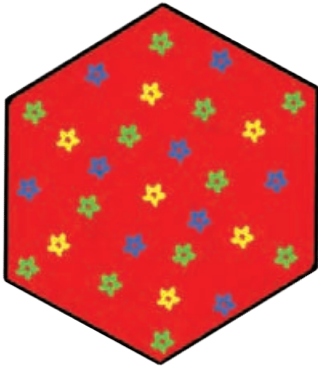
۶- لبه قسمت ۵ را، از روی خط نقطه چین، تا بزنید.

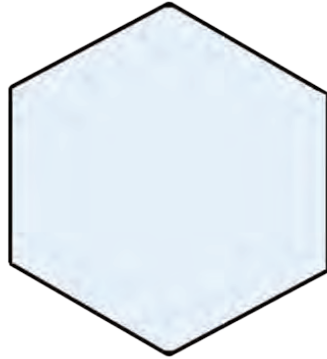
۷- دوباره، قسمت ۴ را تا بزنید و با دست محکم نگه دارید؛ تا خوب بچسبند.

می‌توانید از پاکت ساخته شده، برای فرستادن کارت تبریک به افراد مورد علاقه‌ی خود استفاده کنید.

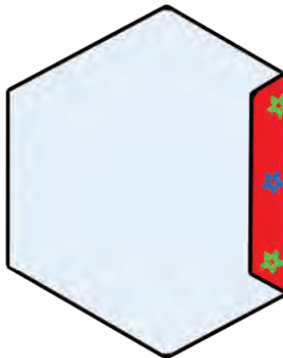
- با استفاده از مهارتی که در ساخت پاکت پیدا کرده اید، می‌توانید وسایل و پاکت‌های تزئینی دیگری را نیز با کاغذ بسازید. تصاویر زیر، ساخت یک پاکت تزئینی را نشان می‌دهد. با راهنمایی مربی خود، این پاکت را بسازید.

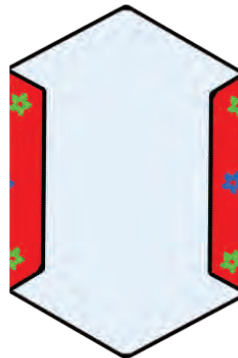
۱

۲

۳

۴

۵

۶

خرده‌های کاغذ را در سطلی مخصوص بریزید؛ تا برای عمل بازیافت مورد استفاده قرار گیرد.

نکته

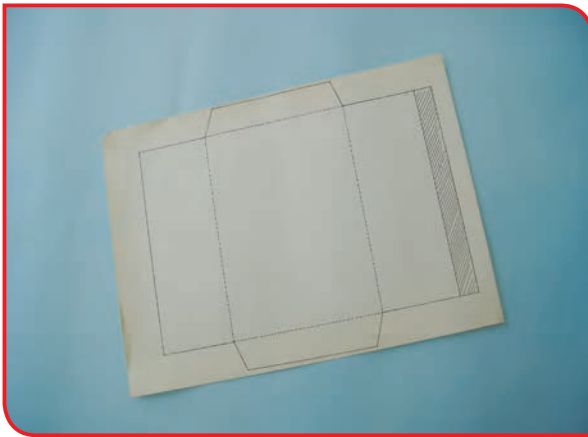

وسایل و مواد مورد نیاز:

- الگوی آماده از کاغذ کاهی ضخیم
- چسب مایع یا ماتیک
- قیچی

مراحل انجام کار:

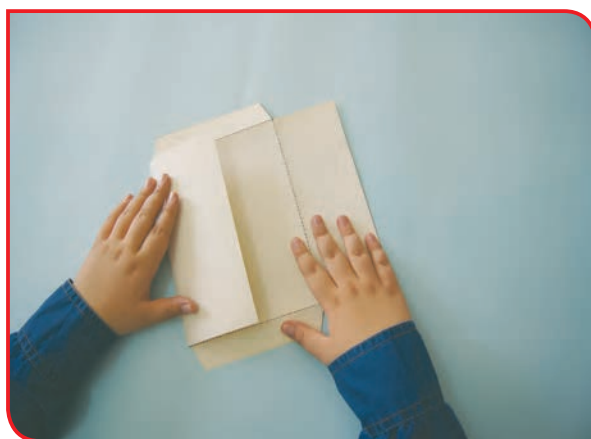
۱- الگوی آماده را روی میز قرار دهید.

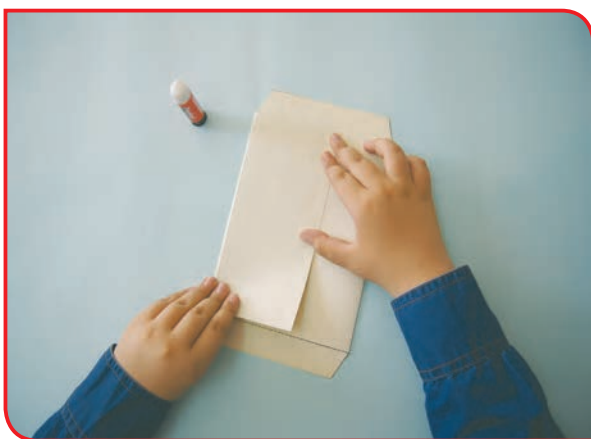
۲- خط‌های دور الگو را با قیچی، برش بزنید.

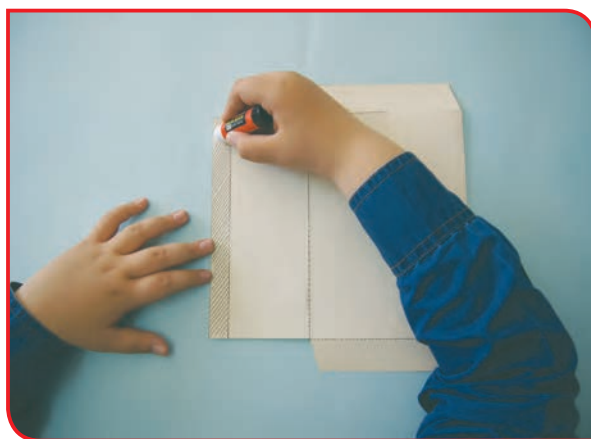
۴- لبه‌ی سمت راست را، از خط نقطه‌چین روی لبه‌ی سمت چپ، تا بزنید.

۳- لبه‌ی سمت چپ را از خط نقطه‌چین، به طرف قسمت وسط، تا بزنید.

۶- پس از چسب زدن، لبه‌ی سمت چپ را روی لبه‌ی سمت راست، برگردانید و محکم با دست نگه دارید؛ تا خوب بچسبند.

۵- تای سمت چپ را باز کنید و روی قسمت هاشورزده چسب بزنید.

۸- دوباره لبه‌ی پایین را باز کنید؛ چسب بزنید و تا کنید سپس لبه‌ی پایین را محکم با دست نگه دارید؛ تا خوب بچسبند.

۷- لبه‌ی پایین را، روی لبه‌های سمت راست و چپ، تا بزنید.

۹- لبه‌ی بالا را، مانند لبه‌ی پایین، از خط نقطه‌چین تا بزنید.

می‌توانید پاکت نامه ساخته شده را، در اختیار مدیر مدرسه قرار دهید؛ تا در فعالیتهای اداری مدرسه از آن استفاده کند.

آیا می دانید چرا باید در استفاده از کاغذ صرفه جویی کنیم؟

تصاویر زیر، مراحل تولید کاغذ را نشان می دهد.

۲

حمل چوب به کارخانه

۱

بریدن تنه درخت

۴

تبدیل چوب به تکه های ریز

۳

کندن پوست تنه درخت

۶

ساخت کاغذ

۵

درست کردن خمیر کاغذ

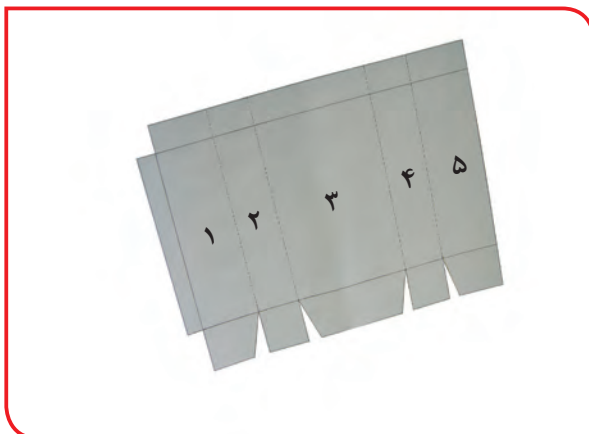
یکی از راه های کمک به حفظ محیط زیست و جنگل ها، صرفه جویی در مصرف مواد کاغذی می باشد.

وسایل و مواد مورد نیاز:

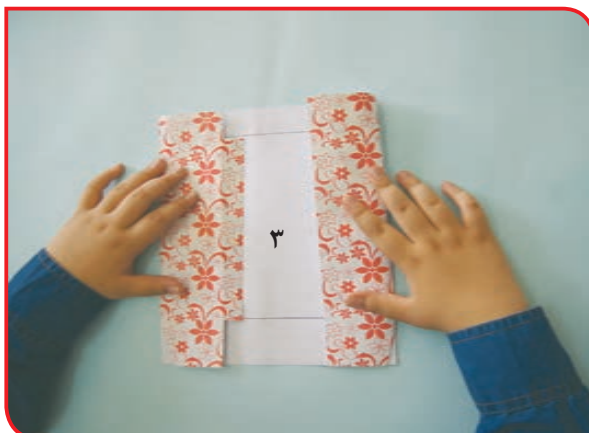

- الگوی آماده از کاغذ ضخیم رنگی
- چسب مایع یا ماتیکی
- قیچی
- ۳ تکه مقوا به ابعاد:
۴ × ۹ سانتی‌متر (یک عدد)
۲ × ۶ سانتی‌متر (دو عدد)
- روبان یا نوار قیطانی به اندازه‌ی لازم
- دستگاه سوراخ کن

مراحل انجام کار:

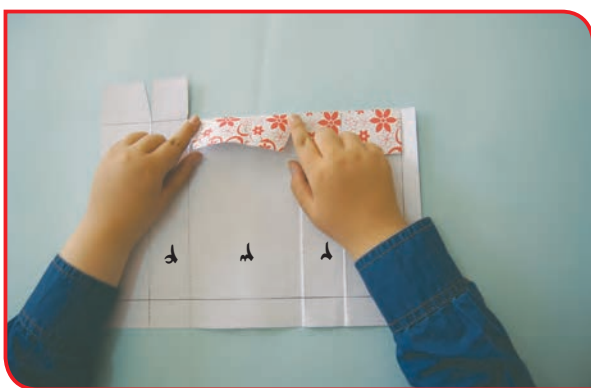
- ۱- الگوی آماده شده و برش زده را، روی میز قرار دهید.

- ۳- قسمت ۵ را از روی نقطه چین تا بزنید و سپس باز کنید.

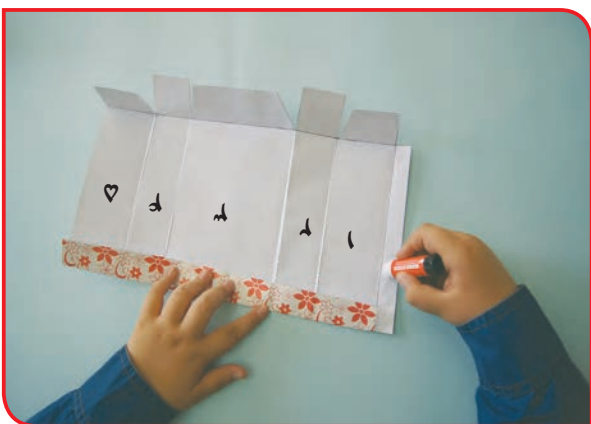
- ۲- قسمت ۱ را از روی نقطه چین، تا بزنید و سپس باز کنید.

۵- پس از انجام مرحله بالا، تمام لبه‌های پایین قسمت‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ را از نقطه چین تا بزنیید و سپس باز کنید.

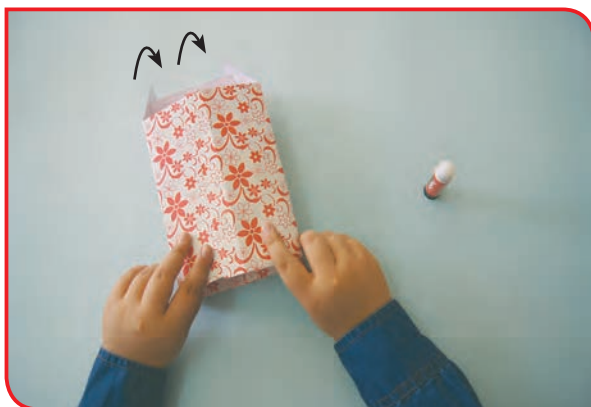
۴- حالا، خط‌های نقطه چین بین قسمت‌های ۲ و ۴ را نیز تا بزنیید و سپس باز کنید.

۷- لبه‌ی کنار قسمت ۱ را باز کنید و چسب بزنیید.

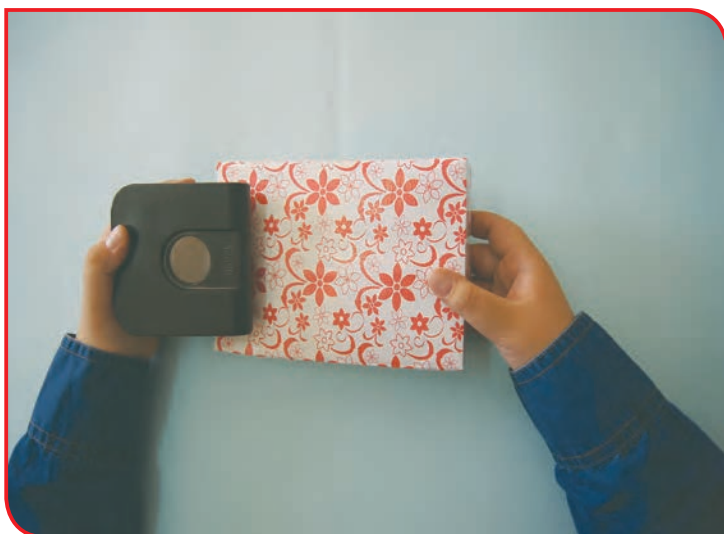
۶- دو تکه مقوا را، در تالی لبه‌ی پاکت که علامت‌گذاری شده است، بچسبانید. مقواها در قسمت‌های ۳ و (۵ و ۱) قرار می‌گیرد.

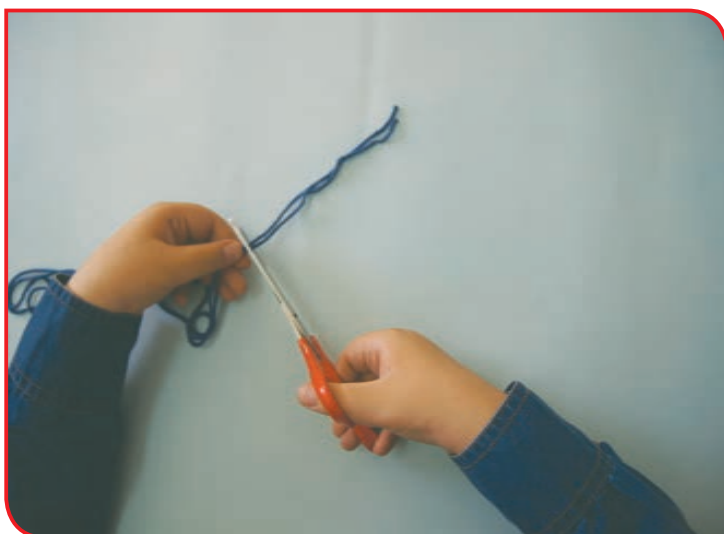
۹- لبه‌ی پایین قسمت ۳ را چسب بزنیید سپس آن را بر روی لبه‌های پایین قسمت‌های ۲ و ۴ برگردانید و با دقت بچسبانید.

۸- لبه‌ی چسب زده شده را روی قسمت ۵ بچسبانید.

۱۰- قسمت‌های بالای پاکت
را، با دستگاه پانچ، سوراخ کنید.

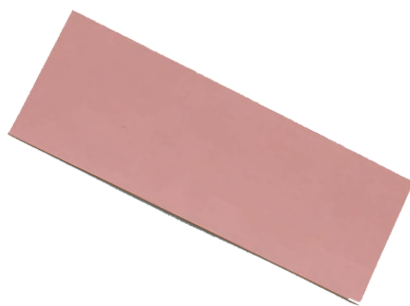

۱۱- دو نوار قیطانی، به اندازه‌ی
لازم تهیه کنید.

۱۲- دو سر نوار قیطانی را از
سوراخ ایجاد شده، به طرف داخل
پاکت ببرید و گره بزنید.

حالا، کیف خرید دسته‌دار شما آماده است. برای آن که کف پاکت شما محکم باشد، می‌توانید یک تکه مقوا به ابعاد 4×9 سانتی‌متر، در کف آن قرار دهید.

فعالیت تکمیلی

ساخت چتر تزئینی:

در تصاویر زیر مراحل ساخت چترهای تزئینی به شما آموزش داده شده است.

۲- یکی از مثلث‌ها را جدا کنید و دور دایره را با قیچی ببرید.

۱- دایره ای روی کاغذ رنگی بکشید و با راهنمایی مربی آن را به ۸ قسمت مساوی تقسیم کنید.

۳- حالا، دو طرف دایره را بیچانید؛ تا به شکل کیف در آید. لبه‌های آن را روی هم بچسبانید.

۴- چترتزیینی شما آماده است. یک چوب نازک مثل خلال دندان به وسط چتر بچسبانید و از آن برای تزیین استفاده کنید.

بررسی کنید

پاکت نامه‌های اداری نام‌های مختلفی مانند A3، A4 و A5 دارند، می‌دانید چرا؟ علت آن را بررسی کنید و توضیح دهید.

به تصاویر زیر نگاه کنید، هر یک از افراد، چه کاری انجام می دهند؟

همانطور که می بینید، کاغذ، یکی از کالاهای اساسی در زندگی ما می باشد و شغل های زیادی در ارتباط با آن وجود دارد، مانند: کار در کارخانه های کارتن سازی، کار در چاپخانه ها.

بررسی کنید

چه شغل های دیگری در ارتباط با کاغذ وجود دارد؟ در مورد یکی از آنها گزارشی بنویسید.

فعالیت پیشنهادی مربی یا دانش آموز:

.....

.....

.....

۱- نحوه عملکرد خود را، در هر یک از فعالیت‌های زیر علامت بزن.

نیاز به تلاش بیشتر دارم	با راهنمایی دیگران انجام می‌دهم	به طور صحیح انجام می‌دهم	فعالیت‌ها	ردیف
			تا زدن کاغذ از روی خط	۱
			برش کاغذ با قیچی	۲
			چسباندن کاغذ	۳
			ساخت پاکت خرید	۴
			رعایت نکات بهداشتی و ایمنی کار	۵

با توجه به نتایج ارزیابی خود، در صورتی که در برخی از فعالیت‌ها مهارت کامل پیدا نکرده‌اید، با راهنمایی مربی تمرینات بیشتری را انجام دهید.

۲- یکی از فعالیت‌های مورد علاقه من در این فصل ..... بود.

من برای این فعالیت از مواد و وسایل زیر استفاده کردم.

.....
 .....

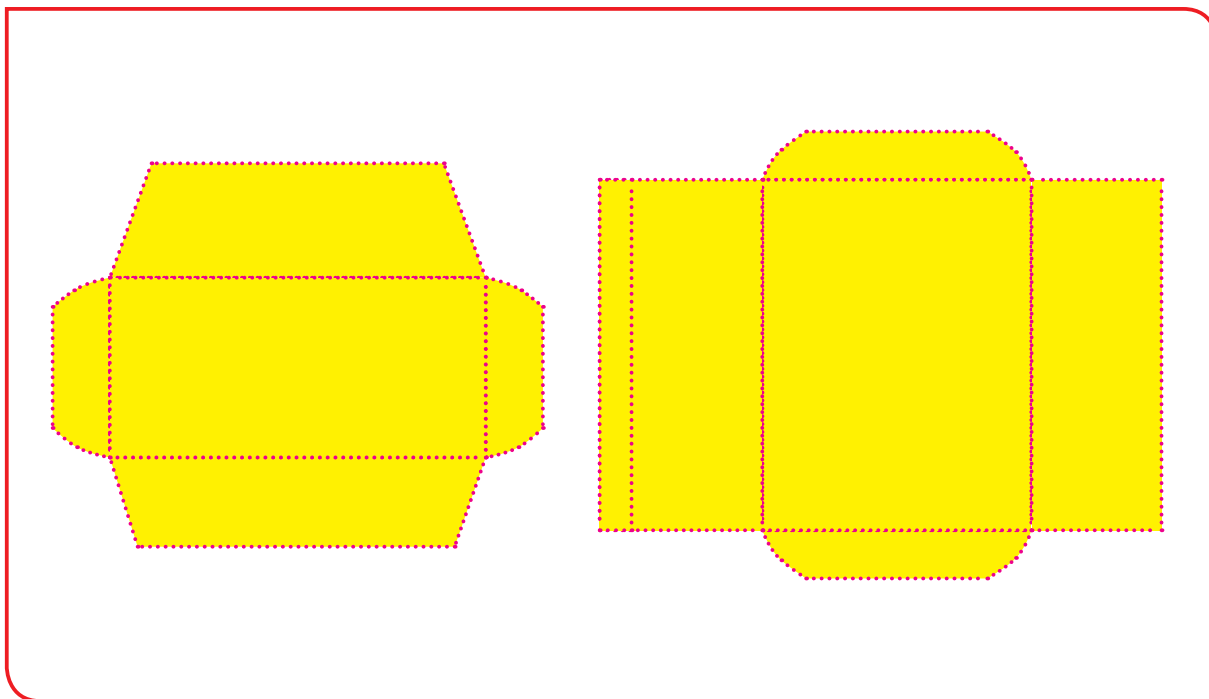
من با مهارتی که در این فصل پیدا کرده‌ام، می‌توانم .....

.....

دانش آموز عزیز، در صورتی که به دلیل مشکلات حسی یا حرکتی در انجام برخی از فعالیت‌ها با مشکل روبرو هستید، استفاده از توصیه‌های زیر می‌تواند انجام فعالیت‌ها را برای شما آسان‌تر کند و باعث شود تا شما مشارکت بیشتری در انجام کارها داشته باشید.

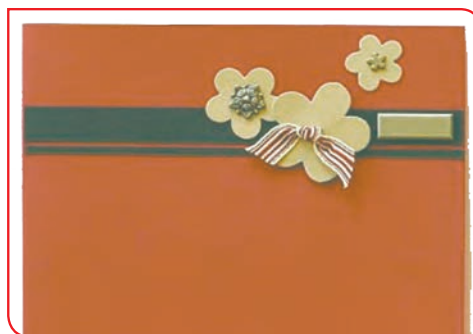

۱- از الگوهای آماده استفاده کنید تا نیازی به برش نداشته باشید.

۲- از کاغذهای ضخیم استفاده کنید.

۳- می‌توانید همانند تصاویر زیر پاکت‌های آماده شده یا کارت پستال‌های گوناگون را با برچسب‌های زیبا و یا وسایل مختلف تزئین کنید.

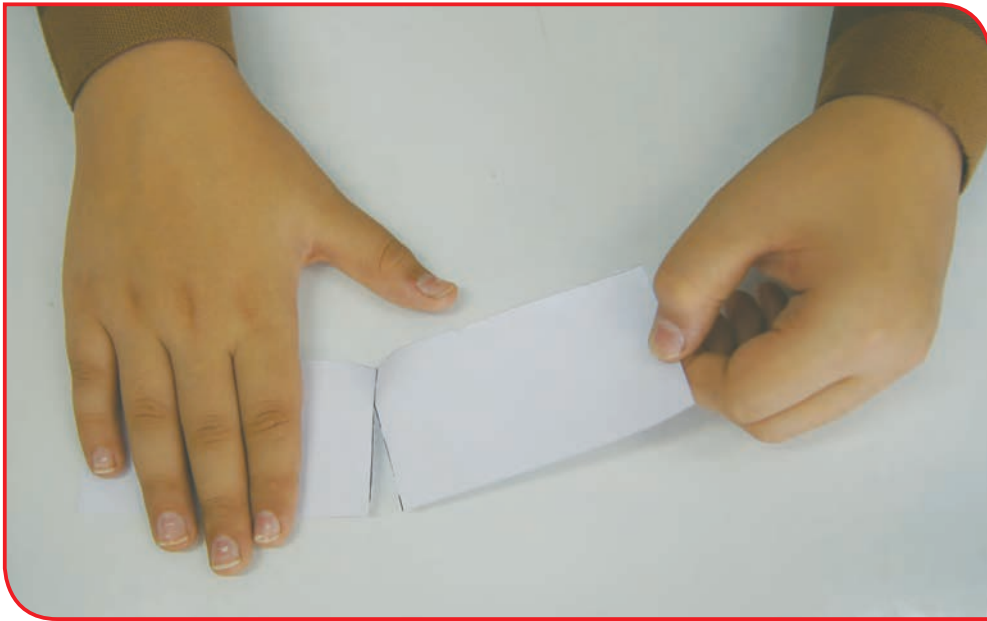
با توجه به اهمیت حرکات انگشتان دست در کار با کاغذ و هم چنین به منظور تقویت هماهنگی بین چشم و دست و مهارت های حرکتی ظریف، می توانید در حین انجام فعالیت ها این تمرین ها را انجام دهید:

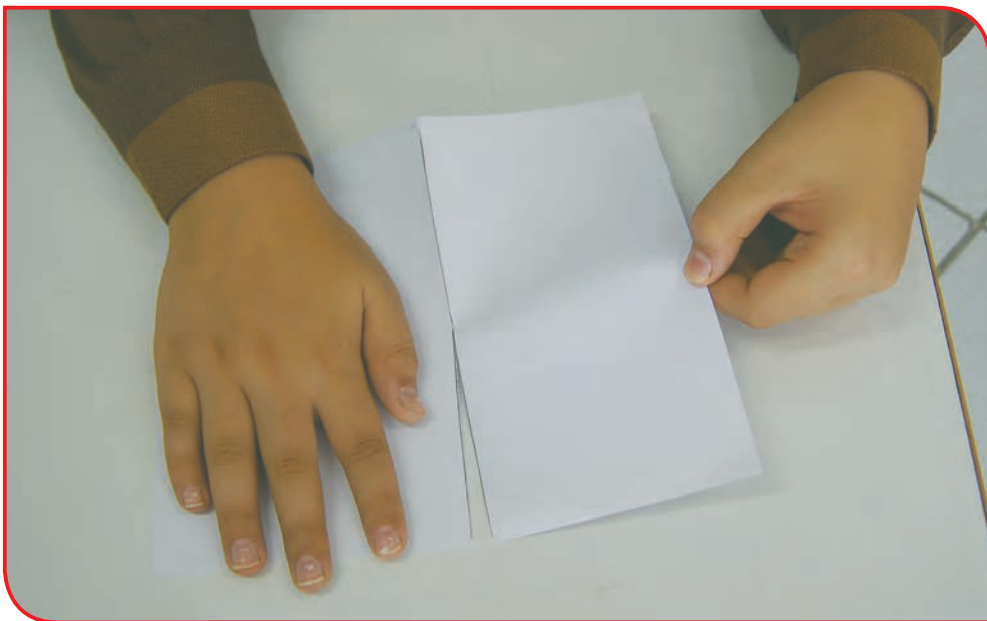
۱- مچاله کردن کاغذ با استفاده از دو دست و یک دست.

۲- پاره کردن کاغذ بدون هیچگونه نظم و هدف.

۳- پاره کردن خط ترسیم شده بر عرض کاغذ. (حدود ۵ سانتیمتر)

۴- پاره کردن عرض کاغذ، به اندازه عرض کاغذ A4 .

۵- تا کردن کاغذ از طریق گذاشتن دو لبه کاغذ روی یکدیگر. (از اندازه کوچک به بزرگ)

۶- لوله کردن کاغذ.

۷- برش کاغذ های مقوایی بدون هدف.

۸- برش کاغذ های معمولی.

۹- برش کاغذ از روی خطوط ترسیم شده روی مقوا و کاغذ.

۱۰- برش خط مورب.